

Kwaliteitskaart Wijs! – O&K – Gescheiden ouders

Kaart	Kwaliteitskaart Wijs! – O&K – Gescheiden ouders
Eigenaar	Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit
Versie	Eerste versie: 2016 Herziene versie: 2025 Instemming GMR: 13 februari 2025 Vaststelling bestuur: 3 maart 2025

Maatschappelijke aanleiding

Jaarlijks krijgt ongeveer 1,4% van de kinderen in Nederland te maken met een scheiding. Over de jaren heen betekent dit dat ongeveer 1 op de 3 kinderen (33%) op enig moment in hun jeugd met een scheiding te maken heeft gehad, wat neerkomt op ongeveer 8 kinderen per klas. Dit percentage omvat niet alleen echtscheidingen van getrouwde ouders, maar ook het uit elkaar gaan van samenwonende of geregistreerde partners. Een scheiding heeft veel impact op betrokkenen, dit geldt voor het kind en voor de ouders.

Let op: In deze kwaliteitskaart wordt gesproken over ‘gescheiden ouders’. Steeds minder mensen kiezen voor een huwelijk en kiezen in plaats daarvan voor andere samenlevingsvormen, zoals een samenlevingscontract of een geregistreerd partnerschap. Het beleid in deze kwaliteitskaart gebruikt de term ‘gescheiden ouders’, maar omvat ook ouders die niet meer samenwonen, een geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract hebben beëindigd of geen relatie (meer) hebben. Het gaat om alle ouders die gescheiden van elkaar leven.

Doel van deze kwaliteitskaart

Dit beleid is erop gericht de school handvatten te geven zo goed en correct mogelijk met de scheiding om te gaan. Het biedt handvatten voor zorgen om het kind, maar ook richtlijnen voor evenwichtige en transparante informatievoorziening, met respect voor de rechten van beide ouders.

Deze kwaliteitskaart:

- geeft een toelichting op het verschil tussen biologisch en juridisch ouderschap.
- geeft een toelichting op ouderlijk gezag en voogdij.
- geeft een toelichting op gezamenlijk gezag en enkelvoudig gezag.
- geeft adviezen en richtlijnen m.b.t. thema's waar scholen vaak mee te maken krijgen.
- geeft wettelijke verplichtingen en richtlijnen aan voor school en ouders om om te gaan met de ontstane situatie.
- geeft informatie over de impact op kinderen en adviezen aan school en ouders voor de zorg voor kinderen.

Let op: De kwaliteitskaart is in de eerste plaats geschreven voor de school. Adviezen voor ouders die in deze kwaliteitskaart staan opgenomen, kunnen door de school indien gewenst met hen besproken worden. Informatie voor ouders over hoe school omgaat met informatievoorziening richting ouders, staat op het formulier dat de ouders invullen (bijlage I).

Juridisch en biologisch ouderschap

Juridisch ouderschap

De juridische (ook wel wettelijke) ouder is:

- De vrouw uit wie het kind is geboren. Dat geldt ook als het kind verwekt is met een donoreicel.
- De vrouw of man die het kind heeft geadopteerd.
- De man of duomoeder die echtgenoot of geregistreerde partner was met de vrouw uit wie het kind geboren is, op het moment van geboorte en hiermee automatisch ouder is geworden (tenzij er al een ander is die het kind heeft erkend of er sprake is van een donor en andere juridische afspraken zijn gemaakt).

- De man of duomoeder die het kind heeft erkend.
- De man of duomoeder waarvan de rechter het ouderschap vaststelt.

Biologisch ouderschap

- De man en/of vrouw die genetisch met het kind zijn verwant.
- Voorbeeldsituatie: Een donor is biologisch gezien met het kind verwant, maar is niet juridisch ouder (geen gezag).

Let op: Een samenlevingscontract of 'op hetzelfde adres ingeschreven staan' heeft geen impact op wettelijk of juridisch ouderschap. Het huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft hier wel impact op.

Gezag en voogdij

Gezag

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Degene met gezag heeft de plicht en het recht het kind op te voeden, te verzorgen en belangrijke beslissingen te nemen. Een juridisch ouder heeft in principe, tenzij de rechter anders heeft besloten, het gezag over een kind. Meestal hebben ouders samen het gezag, er is dan sprake van 'gezamenlijk gezag'. Ouders hebben dan gelijke rechten ten opzichte van het kind. Het gezag kan ook worden uitgeoefend door één ouder, er is dan sprake van 'enkelvoudig gezag'. Als ouders scheiden behouden zij in principe beiden het gezag over het kind. Het gezag kan ook bij een voogd liggen, er is dan sprake van voogdij.

Voogdij en voogd

Als een ander dan de juridische/wettelijke ouder(s) het gezag uitoefent, wordt dit voogdij genoemd. Voogdij is een beschermende maatregel die het belang van het kind waarborgt, wanneer de ouders niet in staat zijn (door mogelijkheden of overlijden) om het gezag zelf uit te oefenen. De **voogd** is degene die de voogdij - en dus het gezag - heeft en wordt meestal aangewezen door een rechter. Dit kan een familielid zijn, zoals een grootouder, tante of oom, maar ook een andere vertrouwde volwassene. In sommige gevallen kan een organisatie (zoals jeugdzorg) als voogd optreden.

School heeft dezelfde wettelijke verplichtingen ten opzichte van degene met gezag als ten opzichte van degene met de voogdij en vice versa.

Let op: Gezinsvoogd

Een gezinsvoogd is iets anders dan een voogd. Het uitgangspunt (maar controleer altijd) is: Een gezinsvoogd heeft geen gezag, een voogd heeft wel gezag. Een gezinsvoogd komt in beeld bij een ondertoezichtstelling (OTS). Een gezinsvoogd wordt aangesteld voor een bepaalde periode, zolang de OTS geldt. Dit gebeurt wanneer een rechter bepaalt dat de ouders nog wel het gezag houden, maar hulp nodig hebben bij de opvoeding vanwege zorgen over het welzijn van het kind. De ouders blijven dus wel de wettelijke beslissingen nemen, maar overleggen met de gezinsvoogd. Controleer in dit soort situaties altijd bij wie het gezag ligt en maak vooraf heldere afspraken rondom informatievoorziening.

Let op: Co-ouderschap

Of er wel of geen co-ouderschap is heeft geen impact op de wettelijke verplichtingen van school en ouders, gezag heeft die impact wel. Bij co-ouderschap is *bijna altijd* sprake van gezamenlijk gezag. Bij co-ouderschap delen de ouders, die zijn gescheiden, de dagelijkse verzorging en de opvoeding van hun kind. Het kind woont een deel van de tijd bij de ene ouder en een deel bij de andere ouder. Co-ouderschap staat niet in de wet beschreven. Bij co-ouderschap maken ouders een keuze voor een (administratieve) hoofdverblijfplaats van het kind. School hanteert hierbij het adres waarop het kind bij de gemeente ingeschreven staat. Wanneer ouders gezamenlijk gezag hebben maar geen co-ouderschap toepassen, kan het kind voornamelijk bij één ouder wonen (de hoofdzorgouder) en de andere ouder kan het kind regelmatig zien, bijvoorbeeld in het kader van een omgangsregeling. De ouders blijven wel gezamenlijk verantwoordelijk voor belangrijke beslissingen.

Adoptieouders

Adoptie is permanent en maakt de adoptieouders de juridische ouders van het kind, met alle rechten en verplichtingen

die daarbij horen. Adoptie is daarom ook eerder genoemd in deze kwaliteitskaart bij de toelichting op 'juridisch ouderschap'. Adoptieouders beschikken dus over het gezag over het kind.

Pleegouders

Pleegzorg is tijdelijk en de pleegouders krijgen, tenzij de rechter anders heeft besloten, geen gezag over het kind. Dit betekent dat de juridische band met de biologische ouders zo goed als mogelijk in stand blijft. Hoe de informatievoorziening is geregeld, kan wisselend per casus zijn. Vaak is Veilig Thuis hierbij betrokken, zij kunnen de school hierin adviseren.

Situatie	Gezag
Voogd	Ja
Gezinsvoogd	nee
Adoptieouder	Ja
Pleegouder	nee
Juridisch ouder	Ja
Donor	Nee

Bovenstaande is uitgaande van de gebruikelijke situatie, controleer altijd bij betrokkenen bij wie het gezag is belegd.

Informatieverplichting aan ouders met gezag

Als beide ouders gezag hebben, zal de school berichten aan beide ouders -indien zij deze gegevens met school delen- versturen per mail of de communicatie-app. Over de ontwikkeling van het kind heeft de school een actieve informatieplicht (WPO, artikel 11) aan beide ouders met gezag. 'Actief' houdt in dat dit moet gebeuren op initiatief van school. School moet ouders die allebei gezag hebben dus op eigen initiatief dezelfde informatie over de ontwikkeling van het kind geven. De school zal bij ouders die allebei het gezag hebben, ook ondertekening van beide ouders vereisen.

Let op: Een school kan ervoor kiezen om informatieverstrekking aan een ouder (met of zonder gezag) te weigeren als er aanwijzingen zijn dat het delen van die informatie de veiligheid van het kind in gevaar kan brengen. Wanneer de school besluit een dergelijk verzoek te weigeren, is het belangrijk dat ouders een toelichting krijgen. Hierin moet de school uitleggen op welke gronden dit besluit is genomen en waarom het aannemelijk is dat het delen van de informatie de veiligheid van het kind zou schaden.

Informatieverplichting aan ouder zonder gezag

In gevallen waarbij slechts één van de beide ouders belast is met het ouderlijk gezag kan de school volstaan met informatievoorziening aan de ouder met gezag. In het Burgerlijk Wetboek (artikel 1:377b) is bepaald dat de ouder met gezag, de ouder zonder gezag moet informeren over belangrijke zaken die het kind aangaan, waaronder dus ook de voortgang van het kind op school. De school mag er dus in beginsel op vertrouwen dat de ouders elkaar informeren over de voortgang van de leerling. De ouder zonder gezag moet school zelf om informatie omtrent de voortgang van zijn kind verzoeken. De school zal de ouder zonder gezag dus niet actief uitnodigen voor oudergesprekken en toevoegen aan de communicatie-app. De school moet de ouder zonder gezag, als hij/zij daar om verzoekt, wel informatie geven over belangrijke zaken* over het kind. De school hoeft dit, bij een ouder zonder gezag, dus niet uit eigen beweging te doen. De school moet de gezaghebbende ouder over dit verzoek tot informatieverstrekking van de ouder zonder gezag op de hoogte brengen. Een school mag niet verwijzen naar de gezaghebbende ouder als de ouder zonder gezag informatie opvraagt, ook al is de gezaghebbende ouder wel verplicht de ouder zonder gezag in te lichten (artikel 1:377b BW).

* Belangrijke zaken

Bij 'belangrijke zaken' gaat het over de cognitieve en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind zoals leerprestaties of medische kwesties.

- Hieronder valt bijvoorbeeld: een schoolrapport.

- Hieronder valt bijvoorbeeld niet: een uitnodiging voor een algemene ouderavond of alledaagse berichtjes die de school deelt via een communicatie-app. De school hoeft de ouder zonder gezag dus geen toegang te geven tot deze app.

Let op: De school kan niet verplicht worden gesteld informatie te verstrekken aan iemand die zegt de biologische ouder te zijn, terwijl hier geen bewijs van is.

Let op: Een school kan ervoor kiezen om informatieverstrekking aan een ouder (met of zonder gezag) te weigeren als er aanwijzingen zijn dat het delen van die informatie de veiligheid van het kind in gevaar kan brengen. Wanneer de school besluit een dergelijk verzoek te weigeren, is het belangrijk dat ouders een toelichting krijgen. Hierin moet de school uitleggen op welke gronden dit besluit is genomen en waarom het aannemelijk is dat het delen van de informatie de veiligheid van het kind zou schaden.

Informatievoorziening vanuit ouders

In het geval sprake is van scheiding van de ouders van een kind dat reeds op school zit, verwacht de school dat de ouders de school over de veranderende gezins- en woonsituatie van het kind informeren. Ook als ouders al gescheiden zijn wanneer een nieuwe leerling wordt ingeschreven, verwacht de school dat ouders dit kenbaar maken bij de inschrijving.

Daarnaast verwacht de school van ouders informatie m.b.t. de volgende zaken:

- Contactinformatie van beide ouders
- Gezagsverdeling
- Omgangsregeling
- Of er sprake is van een conflict tussen ouders
- Hoe het kind de scheiding beleeft en welke invloed dit heeft op zijn/haar gedrag of welzijn
- Omgang met nieuwe partners

Vragenlijst

Op ouders die gaan scheiden komt veel af. Om hen te ondersteunen in het delen van de informatie die voor school nodig is, is de benodigde informatie gebundeld in een vragenlijst. De school vraagt aan gescheiden ouders om bij scheiding (dit kan bij de inschrijving op school zijn of gedurende de schoolloopbaan van een leerling) een vragenlijst (zie bijlage) in te vullen. Als gezag bij één ouder of een voogd is belegd, wordt ouders gevraagd een bewijsschrift toe te voegen aan de vragenlijst.

Als er na het invullen en delen van informatie in de vragenlijst wijzigingen plaatsvinden, verwacht de school van ouders dat zij de school hier actief over informeren. Wijzigingen dienen ook ondertekend door beide ouders met gezag te worden doorgegeven. Dit is ook opgenomen in de vragenlijst.

Informatie op thema

Er zijn een aantal thema's waarbij alertheid extra van belang is wanneer ouders gescheiden zijn. Deze thema's worden in onderstaande toelichting behandeld.

Let op: Soms is een situatie zo specifiek dat deze kwaliteitskaart niet genoeg antwoorden geeft, om die reden is het raadzaam bij twijfel af te stemmen met de Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit van Wijs!.

Oudergesprekken

School zal ouders met gezag allebei uitnodigen voor oudergesprekken, tenzij er andere afspraken zijn gemaakt of tenzij school weet dat er sprake is van een hoog conflictscheiding. Indien een van de ouders dan aangeeft onder geen beding samen met de andere ouder het oudergesprek met school te kunnen voeren, behoort de school de mogelijkheid te

bieden voor een gesprek met beide ouders afzonderlijk, al heeft dit nadrukkelijk niet de voorkeur. Via de communicatie-app waarmee binnen Wijs! wordt gewerkt, kunnen er in dit geval twee oudergesprekken beschikbaar worden gesteld.

Als er oudergesprekken plaatsvinden met één van de twee ouders, komt het regelmatig voor dat de andere ouder het gespreksverslag opvraagt. School is in zo'n situatie niet verplicht de *volledige* inhoud (zolang dit niet in het dossier staat) van deze gesprekken te delen met de andere ouder. School kan besluiten hier wel aan mee te werken, mits de ouder met wie het gesprek is gevoerd hier schriftelijk toestemming voor geeft. Informatie die over de ontwikkeling van het kind is gegeven door school, dient door de school ook gegeven te worden aan de andere ouder met gezag. Hiervoor (delen van informatie over de ontwikkeling van het kind) hoeft de ouder met wie het gesprek is gevoerd geen toestemming te geven, de andere ouder met gezag heeft recht op dezelfde informatie die de school heeft gegeven over de ontwikkeling van het kind. Als er onduidelijkheid is over het delen van informatie of verslagen, neem altijd contact op met de Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit van Wijs!.

Leerlingdossier

De gegevens in het leerlingdossier moeten zorgvuldig en vertrouwelijk worden behandeld. In Nederland geldt de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) voor de bescherming van de privacy van leerlingen en hun ouders. Het is van belang dat de informatie die wordt opgenomen in het leerlingdossier er ook daadwerkelijk toe doet voor de begeleiding van het kind. De school mag dan ook geen belastende informatie of beschuldigingen van de ene ouder over de andere ouder, zonder afweging, opnemen in het leerlingdossier. De school dient neutraal te zijn. Notities in het leerlingdossier worden altijd objectief geformuleerd. Ouders met gezag hebben recht op inzage in het leerlingdossier.

Let op: Een school kan ervoor kiezen om informatieverstrekking aan een ouder (met of zonder gezag) te weigeren als er aanwijzingen zijn dat het delen van die informatie de veiligheid van het kind in gevaar kan brengen. Wanneer de school besluit een dergelijk verzoek te weigeren, is het belangrijk dat ouders een toelichting krijgen. Hierin moet de school uitleggen op welke gronden dit besluit is genomen en waarom het aannemelijk is dat het delen van de informatie de veiligheid van het kind zou schaden. Neem in zo'n situatie altijd contact op met de Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit van Wijs!.

In- en uitschrijven

Bij inschrijving van een kind verstrekken de ouders informatie over de gezins- en woonsituatie van het kind en van de gezagsrelatie tot de (afzonderlijke) ouders. Wanneer één van beide gezaghebbende ouders weigert de in- of uitschrijving van de leerling bij de basisschool (geldt ook in groep 8 bij het voortgezet onderwijs) te ondertekenen, zal een school van Wijs! niet in- of uitschrijven. Ouders dienen met elkaar overeenstemming te bereiken. Als de ouders het niet eens worden over een in- of uitschrijving, moeten zij zelf stappen ondernemen om het eens te worden. Tot het moment dat overeenstemming is bereikt of de rechter een uitspraak heeft gedaan, zal de school het kind niet in- of uitschrijven.

Indien één ouder het gezag heeft, kan deze de in- of uitschrijving verrichten en kan volstaan worden met de handtekening van deze ouder. De school kan in dit geval de in- of uitschrijving accepteren, ongeacht de instemming van de ouder zonder ouderlijk gezag.

Verlofaanvragen

In geval van gezamenlijk ouderlijk gezag, kunnen verlofaanvragen alleen gedaan worden op verzoek van beide gezaghebbende ouders. Zij dienen dus beiden akkoord te zijn met de verlofaanvraag.

Sommige scholen van Wijs! gebruiken voor verlofaanvragen een formulier op papier, dan wordt een fysieke ondertekening van beide gezaghebbende ouders gevraagd. Sommige scholen van Wijs! werken voor verlofaanvragen met de communicatie-app. Als beide ouders zijn gekoppeld in deze app, kunnen zij de verlofaanvraag allebei zien en wordt ervan uitgegaan dat zonder tegenbericht beide gezaghebbende ouders akkoord zijn met een aanvraag. Als de

andere gezaghebbende ouder niet is gekoppeld in de communicatie-app, dient zijn/haar akkoord op een andere manier (bijvoorbeeld op papier of per mail) aangeleverd te worden.

Een ouder die geen ouderlijk gezag heeft kan geen verlof aanvragen en moet de ouder met gezag verzoeken dit verlof voor hem/haar te regelen.

Wijziging geslachtsnaam

Het kan voorkomen dat een ouder ten gevolge van scheiding een andere achternaam van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. In ieder geval kan de school niet toestaan dat het kind wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat de rechter met het verzoek tot naamswijziging heeft ingestemd.

Nieuwe partners

Soms komt het voor dat een van de ouders een nieuwe partner heeft. Vaak vinden ouders het goed dat de nieuwe partner informatie ontvangt, soms is dat niet zo. Juridisch gezien heeft een nieuwe partner geen recht om informatie over het kind van de school te ontvangen. Als een ouder een nieuwe partner heeft, heeft de school toestemming van de andere ouder met gezag nodig om informatie over de voortgang van het kind aan de nieuwe partner verstrekken. Als de andere ouder hier geen toestemming voor geeft, maar een nieuwe partner toch aanwezig is bij een oudergesprek, kan de school geen informatie geven.

De school regelt toestemming rondom delen van informatie over het kind richting nieuwe partners door de bijgevoegde vragenlijst (zie bijlage) door beide gezaghebbende ouders te laten invullen en ondertekenen. De school kan zich niet beroepen op een echtscheidingsconvenant om te bepalen of partners van gescheiden ouders bij oudergesprekken mogen zijn, omdat het convenant zich niet richt op de school. Ouders dienen deze toestemming dus zelf aan school te verlenen.

Kind ophalen van school

Op de dagen dat het kind bij één van de gezaghebbende ouders verblijft, is die ouder verantwoordelijk voor het regelen van wie het kind ophaalt. Als dit wordt gedaan door iemand anders dan gebruikelijk is, wordt de school daarvan vooraf op de hoogte gebracht. De ouder bij wie het kind op die dag niet is, kan school niet verbieden het kind aan die ander mee te geven, als de ouder bij wie het kind wél is, dit heeft georganiseerd. Los hiervan staat dat, als school een situatie onveilig acht (een ouder ruikt bijvoorbeeld naar alcohol of komt zeer warrig over), de school ervoor kan kiezen het kind niet (direct) mee te geven.

Activiteiten in de school

De school organiseert regelmatig activiteiten, waarbij ouders welkom zijn op school, maar geen informatie over de ontwikkeling van kinderen wordt gedeeld. Dat zijn bijvoorbeeld tentoonstellingen, afsluitingen van een project, musicalavond, enz. De school gaat ervan uit dat ouders in goed overleg met elkaar beslissen wie daarbij aanwezig is. Dat kunnen beide ouders zijn, of beide ouders met hun nieuwe partner, als het belang van het kind daarmee niet wordt geschaad. Soms wordt er door school een maximaal aantal aanwezigen per kind gehanteerd. Ouders kunnen de aanwezigheid bij activiteiten op school ook verdelen. De verantwoordelijkheid om hierover duidelijke en werkbare afspraken te maken (ook met het kind) ligt bij de ouders. Het is van belang dat het kind niet gevraagd wordt te kiezen tussen één van beide ouders. School zal bij dit soort activiteiten geen ouders de school ontzeggen, uitzondering is wanneer er sprake is van een contact- of gebiedsverbod.

Contact-, gebieds- of omgangsverbod

Indien een van de ouders, of een nieuwe partner van een ouder, een contact-, gebieds- of omgangsverbod heeft dat betrekking heeft op het kind of de schoolomgeving, gelden de volgende afspraken:

1. Melding aan de school

De school dient schriftelijk op de hoogte te worden gebracht van het verbod. Hierbij moet een kopie van de uitspraak worden meegestuurd, inclusief informatie over de aard, duur en reikwijdte van het verbod.

2. Verantwoordelijkheid bij vermoeden van overtreding

Als een van de ouders het vermoeden heeft dat de andere ouder het verbod op een bepaald moment zal overtreden, is dit een zaak voor de ouders zelf. De school onderneemt in deze situatie geen actie richting de andere ouder.

3. Handhaving bij daadwerkelijke overtreding

Indien het verbod daadwerkelijk wordt overtreden, zal de school de ouder verzoeken zich aan het verbod te houden. Indien dit verzoek wordt genegeerd, zal de school in de meeste gevallen contact opnemen met de politie om te ondersteunen bij de handhaving. De school zal de andere gezaghebbende ouder hiervan ook op de hoogte stellen.

Zorgen om het kind

Effect op het kind

Kinderen met gescheiden ouders ervaren gemiddeld meer problemen dan kinderen zonder gescheiden ouders. Dat blijkt uit nationale en internationale studies waarin vergelijkingen zijn gemaakt tussen deze twee groepen kinderen.

Na een scheiding is er bij kinderen over het algemeen meer sprake van:

- Een lagere mate van tevredenheid of geluk.
- Emotionele problemen, zoals depressieve gevoelens, stress, angst, identiteitsproblemen en een laag zelfbeeld.
- Gedragsproblemen, zoals agressief of vijandig gedrag, gevaarlijke gewoonten met betrekking tot drugs- en alcoholgebruik, vandalisme en andere vormen van strafbaar gedrag.
- Problemen op school, zoals lagere cijfers, vaker zittenblijven en meer spijbelen, maar ook problemen met concentratie of motivatie.
- Problemen in sociale relaties met familie en vrienden.
- Lichamelijke problemen, zoals hoofdpijn, buikpijn, slaapproblemen en andere stressklachten.

Let op: Dit betreft verschillen op basis van gemiddelden. Kinderen met gescheiden ouders krijgen dus niet per definitie te maken met deze problemen. Een aantal punten is belangrijk om te weten:

- Er zijn grote individuele verschillen in hoe het met kinderen gaat na een scheiding. Zo zijn er kinderen met gescheiden ouders die weinig tot geen problemen ervaren, net zoals dat er kinderen zonder gescheiden ouders zijn met uiteenlopende problemen.
- Ook zijn er verschillen in hoe lang de problemen duren. Bij de meeste kinderen, volgens schattingen ongeveer 80 procent, nemen problemen af binnen de eerste twee jaar na de scheiding. Bij een kleinere groep kinderen blijven de problemen doorgaan of worden de problemen erger.
- Over het algemeen zijn de verschillen tussen kinderen met en zonder gescheiden ouders klein. In sommige groepen zijn deze verschillen wel wat groter. Uit onderzoek blijkt dat veel kinderen in de jeugdzorg gescheiden ouders hebben. Dit geldt voor alle vormen van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Een groot deel van de kinderen en jongeren waar jeugdhulpverleners en jeugdbeschermers bij betrokken zijn, hebben ouders die uit elkaar zijn of gaan. De problemen kunnen dus voortkomen uit de scheiding, of andersom: ouders kiezen voor een scheiding omdat er zoveel problemen zijn. Voor beide groepen wordt jeugdzorg ingezet.

Adviezen voor school m.b.t. omgang met het kind

- Wees gevoelig en zorgvuldig.
- Werk samen als er externe professionals betrokken zijn.
- Wees alert op signalen bij het kind.
- Blijf neutraal en objectief.
- Moedig positieve relaties met beide ouders van het kind aan.
- Wees flexibel richting ouders en kind, bijvoorbeeld bij huiswerk of deadlines.
- Geef een mogelijkheid om te praten aan ouders en kind, zonder je te mengen indien sprake is van een conflictsituatie.
- Verwijs door indien nodig (denk hierbij aan Buurtteam, maar voor oudere kinderen ook aan Villa Pinedo).

- Vraag bij twijfel altijd om hulp.

Let op: Uit verschillende onderzoeken blijkt dat ook het risico op huiselijk geweld (HG) en kindermishandeling (KM) groter is wanneer er sprake is van scheiding. Sommige onderzoeken tonen aan dat bij ongeveer één op de tien kinderen van gescheiden ouders sprake is van HG en KM. Scheiden kan zowel het risico op HG en KM vergroten als andersom. Als een professional vermoedt dat er sprake is van kindermishandeling in de situatie rondom de scheiding, moet de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' worden gevolgd. De aandachtsfunctionaris op school kan hierbij helpen. Zie hiervoor ook de 'Kwaliteitskaart Wijs! - O&K - Meldcode'.

Adviezen voor ouders m.b.t. omgang met het kind

- Stel het belang van het kind voorop.
- Communiceer open en eerlijk.
- Blijf consistent in regels en routines.
- Probeer ondanks de scheiding een team met de andere ouder te vormen en respecteer de band tussen het kind en de andere ouder en evt. zijn/haar nieuwe partner.
- Zoek professionele hulp indien nodig.
- Vermijd conflicten in bijzijn van het kind.
- Zorg voor positieve ervaringen met het kind.
- Zorg goed voor jezelf.
- Luister naar je kind en erken zijn/haar gevoelens. Het is in de meeste gevallen goed om met kinderen te praten over een scheiding. Verplicht een kind hier niet toe. Praten kan soms makkelijker zijn aan de hand van een boek. Lees altijd het boek eerst zelf om in te schatten of het passend is voor jouw kind. In de bibliotheek kun je ook een medewerker om advies vragen. Op deze website vind je boeken die je met je kind, maar ook als ouder, zou kunnen lezen: [link](#).

Meer lezen en hulp:

- Villa Pinedo: [link](#).
- Buurtteam Utrecht - Pagina over scheiden: [link](#).
- Wegwijzer Verus 'Gescheiden ouders': [link](#).
- Kenniscentrum 'Kind en Scheiding': [link](#).
- Expertisecentrum KIES (Kinderen in een scheiding): [link](#).
- Boeken voor ouders, kinderen en professionals over scheiden: [link](#).
- Jaarlijks op 26 mei: Dag van het gescheiden kind: [link](#).

Bijlage

Bijlage I: Vragenlijst voor ouders

